mult și cei doi frățiori ospătau veseli la o masă încărcată cu de toate. Și oare ce le adusese *Moș-Crăciun?* pâne, slăninuță, trandafiri gustoși, cartaboși, friptură de curcan, cozonaci și bani. Atâta belșug nu se mai văzuse de multă vreme în casa lor! Iți era mai mare dragul, să privești cum se bucurau copilașii, sărăcuții de ei, văzând darurile primite și cu câtă mulțumire gustau când din unele când din altele.

Și îngerii și Heruvimii încă să făcură părtași bucurii lor și făceau ca stelele cerului să lucească mai luminos, iar razele lunei să pătrundă mai vesele și mai prietenoase în căsuța lor liniștită. De ceace să petrecuse aci, era mulțumit și Dumnezeu și oamenii.

Măicuța bolnavă sta în pat cu mânile încrucișate și pe fața ei se răspândia o bucurie sfântă și plină de mulțumire. Apoi după un răstimp întrerupând tăcerea zise: «*Copilașii mamei, Christos a venit în lume sărac, ca să aibă milă de noi.*» Iar copilașii cu inima plină de recunoștință, cântară cântece de laudă și de mulțumire în cinstea celui născut în eslele Bethleemului prea mărind pe Dumnezeu, părintele purtător de grijă de cei flămânzi și însetați și alinătorul suferințelor lor. Mulți se vor fi veselit în acea seară, dar bucurie și mulțumire ca în casa acelei văduve, nu cred să fi fost undeva mai mare.

A. Crainic.

POVESTE DE CRĂCIUN

Iar să apropie Crăciunul! Copiii iau cea mai mare parte la această sfântă sărbătoare. Nimeni nu poate să le ia acest drept. Să poate găsi vr'o casă unde locuind creștinii, să lipsească pacea și bucuria în zilele Sf. Crăciun! Chiar oamenii cei mai săraci îl așteaptă cu multe pregătiri.

In multe țări să sărbătorește nașterea D-lui nostru Isus Christos cu un brad numit «pomul Crăciunului,» împodobit cu multe lucruri frumoase astfel să pun fel de fel de prăjituri și turtițe, de toate formele și în toate culorile, nuci și mere aurite, portocale și în fine jucării. Ramurile să împodobesc cu fire aurite și argintite (beteală). Toate aceste strălucesc la lumina mai multor lumânări fixate pe crecile brăduleţului. Pe vârful pomului să așează de obicei chipul unui înger cu aripi aurite sau o stea de aur, care este semnul (simbolul) prevestirii nașterii Mântuitorului nostru, după cum să ivi odinioară pe cer înainte cu aproape 2000 ani conducând pe craii dela Răsărit la Vifleim.

Și multe alte obiceiuri frumoase însoțesc sărbătorile Crăciunului. Toată lumea dă și primește daruri; nici oamenii săraci și nenorociți nu sunt uitați de cei cu dare de mână pentru ca și ei să-și uite de suferințele și de soarta nenorocită în care să găsesc, sau cel puțin să și-le aline pentru câte-va zile.

Așa era și în casa acelor părinți despre cari voesc să vă povestesc acuma. Mai erau câte-va zile până la Crăciun. Toate pregătirile erau terminate. Bunii părinți aveau o mică fetiță în vârstă de șeapte ani. Multele lucruri frumoase și folositoare dovedeau ce dragoste și grije mare aveau părinții pentru Angelica lor. Și în adevăr, căci Angelica era o fiică, care merita această iubire, prin purtarea ei cea bună, iubind și ascultând de părinții ei. Ca în fiecare an așa și de astădată părinții ei voiau să îmbrace un copil sărac, pentru ca astfel să desvolte în inima fiicei lor milă și iubire către cei săraci și nenorociți.

Bradul cel mai frumos ce putură afla îl cumpărară și îl împodobiră cu toate frumusețele. Sub pom, pe masă, era o păpușe mare, frumos îmbrăcată, cu păr lung, cu ochii albaștrii ca cerul, precum și un ghiozdan cu toate cele necesare unei eleve; nici haine și ghete nu lipsiau.

In aceste momente fericite însă bunul D-zeu sdrobi veselia cea mare ce domnia în astă casă. Buna fetiță să bolnăvi și peste două zile D-zeu o luă la sine prefăcând-o într'un îngeraș. Toată veselia și speranța părinților să prefăcu acuma într'o jale amarnică.

Dar fiindcă pomul era gata, părinții totuși în seara de ajunul Crăciunului aprinseră lumânările de ceară de pe pom și plângând jăliră pe iubita lor fiică. In timpul când părinții plângeau și să gândeau cu durere la fiica lor, eată că cineva bate la ușa odăii. Cu o voce slabă ei strigară: Intră! Ușa se deschise încet și pe prag se ivi o fetiță săracă, îmbrăcată în haine subțiri și rupte. Strălucirea luminilor parcă o orbi, rămase o clipă pe prag și nu pu-

ea găsi vorbe de scuze, căci uimirea ei u peste măsură mare, privind la mândrețele pomului. Ea nu privea nici la mica copiliță moartă, nici la părinții întristați numai strălucirea pomului îi lua vederea. In sfârșit doamna casei o întrebă cu voce slabă: Ce dorești tu mititico? «Ah, iertați coconiță, că mi-am luat voia să bat la ușa d-voastră, dar eu sunt o fetiță săracă și nenorocită, n'am părinți, n'am pe nimeni, care să mă îngrijească și să mă iubească.

Mama a murit de mult, iar tata a murit de câteva zile în spital. Baba la care stau este și dânsa foarte săracă, de abia poate să-și câștige câtiva gologani pentru pâne și ceva ciorbă și nu mi-a făcut pom de Crăciun, cum îmi făceau iubiții mei părinți. Tristă, aducându-mi aminte de seara Crăciunului din alți ani, am plecat pe uliță ca să privesc ferestrele caselor unde oamenii au pom de Crăciun. Și așa când am sosit la casa d-voastră văzui pomul ăsta mare mă apropiai de ușă și am intrat ca să vă rog să mă lăsați să mă bucur și eu la vederea pomului și să-mi încălzesc trupul înghețat. Pe când vorbia astfel copilița și privia la nenorociții părinți cu marii și rugătorii ei ochi de copil, aceștia observară că fetița avea același fel de ochi, cum avusese și fiica lor.

Astfel privind'o, părinții exclamară deodată: «Cum te chiamă mititico?» «Lenuța răspunsă dânsa!» «Și câți ani ai tu Lenuță?» «Sapte ani». Apoi părinții priviră unul la altul, cu o față întrebătoare, care părea a zice: «Nu crezi tu că D-zeu ne-a trimis pe această fetiță în locul fiicei noastre?!» Sărmana mamă luă numai decât o hotărâre; milă să deșteptă în inima ei față de biata fetiță orfană și D-zeu îi șopti: «Tu trebue să-i fii a doua mamă!» Atunci tânăra femee întinsă mânile spre fetiță, zicându-i: «Vrei să stai tu la noi? Privește aici, iubita noastră fiică e moartă; tu să

ne fii de acuma înainte fiică. Ia-ți păpușa și jucăriile de sub pom, hai să te îmbrac cu hainele cele noi și să te încalț cu ghetele cele călduroase, care erau să fie dăruite de Angelica unui copil sărac.»

Biata copilă nu pricepea ceace 'i spunea tânăra mamă, i să părea că un vis frumos o cuprinsese. In fine desmeticindu-se și începând a pricepe vorbele ce-i spuse nenorocita mamă, să aruncă la picioarele acesteia cu lacrămile în ochi, plângând și sărutându-i mânile cu recunoștință. De această scenă și tatăl fu mișcat și zise: «Am perdut pe Lenuța, dar D-zeu te-a trimis pe tine să ne ușurezi inima în ceasul când jalea noastră este fără seamăn de mare, cu mulțumire primim darul ce ni-l'a trimis D-zeu, drept dovadă de atot bunătatea și atot știința Sa și spre a ne mângăia întristatele noastre suflete. Și dacă tu te vei purta frumos, vei fi sârguitoare și bună de inimă, vei fi cu adevărat fiica noastră, eu îți voi fi adevărat tată și te voi iubi și proteja de orice nenorocire.» Fetița făgădui să fie bună și ascultătoare și și-a ținut făgăduiala în toată viața sa. Bunii părinți au avut mare bucurie după urma ei, căci și dânsa îi iubi pe dânșii, ajută pe săraci și făcu mult bine nenorociților din popor.

In acest mod Lenuța a arătat recunoștința în toată viața ei pentru marea binefacere pe care a primit'o în copilărie dela acești părinți milostivi.

Tușa Tilda.

Cum să sărbătorește Crăciunul în Vifleim?

(Notițe de călătorie)

«Sar wakt-s Safer—nerkabu!» = «A sosit timpul de plecare, să încălecăm!» Cu aceste cuvinte mă salutară în dimineața de 23 Decemvrie a. tr. 2 tineri arabi creștini în Ierusalim cu cari hotărîsem să vizitez Vifleimul pentru a lua parte la mărețele serbări religioase, care să săvârșesc în ziua de 24 Decemvrie în biserica Sf. Născătoare de Dumnezeu din Vifleim. Era o zi rece și ploioasă. Pe șoseaua ce duce la Vifleim furnica o lume întreagă de călători, preoți, țărani, pelegrini de tot felul și caravane cu cămile veneau din toate părțile. La drumul jumătate este mânăstirea grecească Mar Elias așezată sus pe deal de unde zăriam Vifleimul, pe când la spate să înălța Ierusalimul cu turnurile, crucile, cu cupolele și cu zidurile vechi și cenușii. Vifleimul e o localitate cu peste 7000 locuitori, așezat pe două dealuri de vre-o 850 metri peste suprafața mării Mediterane. Casele au acoperișe plane, ziduri cenușii sau gălbui. Moșee și minarete turcești nu sunt în Vifleim, ci numai biserici creștine cu turnuri înalte. Mahomedani sunt foarte puțini, Evrei de loc. Locuitorii sunt de origine arabi însă creștini, care să amestecară încă din secolele trecute cu Europenii emigrați. Cei mai mulți sunt catolici, dar sunt și ortodoxi și protestanți.

Apropiindu-ne de Vifleim ne ajunseră pe drum o companie de infanterie turcească, care avea ordin să stea drept paradă de onoare și să țină ordinea în timpul sărbătorii Crăciunului, să țină pacea potrivit cu vorbele Mântuitorului nostru: «Pace vouă!»

Noaptea de 23—24 Decemvrie, o petrecui în casa unui meseriaș. In ziua de 24 Decemvrie, sosiră o mulțime de creștini din Ierusalim, Jaffa Beirut precum și din toată Palestina și Siria. Tot atunci sosi din Ierusalim și marea procesiune catolică, în frunte cu patriarchul. Creștinii serbătoriră la miezul nopții în capela sf. Catarine—așezată deasupra staulului—Nașterea Mântuitorului. Deasupra staulului—o peșteră de cari să află și astăzi multe în Palestina și în cari își caută scuteală oile și păstorii de ploi—stă biserica zidită de sf. Elena în anul 326. Peștera, în care s'a născut Mântuitorul nostru, și la care te scobori pe o scară, are 12 m lungime, 4 lățime și 3—5 înălțime. Păreții sunt acoperiți cu covoare prețioase. Altarul principal din peșteră poartă inscripțiunea: «Aici s'a născut Isus Christos din vergura Maria.» Acest altar este în posesiunea grecilor, iar altarul catolicilor este cu vre un metru mai îndărăt pe locul unde au fost ieslele. In biserica Născătoarei au altare grecii, catolicii și armenii. Protestanții au o capelă deosebită unde se așăză un pom de Crăciun cu o mulțime de lumânări aprinse. Copii cântă cântece de crăciun apoi primesc daruri: haine, cărți, jucării, mâncări și dulcețuri.

Ortodoxii sărbătoresc Crăciunul după calendarul lor, adecă cu 13 zile mai târziu. Fiind că am stat în Ierusalim timp mai îndelungat am participat și la această sărbătoare și spre acest scop călării din nou la Vifleim pe un cal timp de aproape o oră. Serbarea crăciunului grecesc se face cu o pompă extraordinară. La procesiune iau parte o mulțime de călăreți arabi creștini cu caii minunat împodobiți. Călăreții purtau vesminte foarte prețioase, în deosebite colori, la brâu pistoale argintate, pumnale cu mânere împodobite cu petrii nestimate ș. a. Numai la poarta bisericii călăreții descălecară de pe nobilii lor cai. Pe când credincioșii sărbătoriau noaptea la 12 ore în biserică și criptă cântând și rugânduse, deasupra acoperișului bisericii lucea prin întunerecul nopții marea cruce, luminată pe dinăuntru cu numeroase lampioane. Multe familii grecești din Vifleim își luminară în pre-

seara Crăciunului ferestrele şi uşile. In timpul Crăciunului vremea este ploioasă în Vifleim. Mai târziu însă, începând primăvara, totul înverzeşte şi înfloreşte. Arborii de maslin, smochinii, migdalii, lămâi şi portocali precum şi câmpiile cu semănăturile, păşunele, viile şi grădinile cu legume sunt în imediată apropiere a oraşului şi îl înconjoară de toate părţile. Locuitorii sunt harnici şi îşi agonisesc pânea prin agricultură, pomărit, prin lucrări artistice făcute din scoici şi din lemn de maslin. Otele şi restaurante, de cari Ierusalimul e bogat, lipsesc în Vifleim. Indată ce sărbătorile Crăciunului s'au sfârşit, creştinii se împrăştie, compania de soldaţi turci se inapoiază la Ierusalim, rămânând numai o patrulă drept pază la altarul din peşteră. Orăşelul iarăşi reintră în linişte, cum era înainte cu aproape două mii ani

V. S.

Din carnetul unui strengar

(Istorioară adevărată)

Multe mi-a făcut şi tata, dar în sfârşit i-am făcut şi eu una şi bună, care am scris-o în carnet*).

Apoi de... aveam şi dreptate. Nu era zi de la Dumnezeu să nu'l auzi zicându-mi:— «Te cunoşti după faţă că n'ai spus adevărul. Te cunoşti după faţă, că n'ai învăţat lecţia. Te cunoşti după faţă că n'ai fost cuminte la scoală. Omul deştept să cunoaşte după faţă.» In sfârşit credinţa tatei era, că toată lumea să cunoaşte după faţă.

Intr'o zi de sărbătoare şi de bâlciu,—că în orăşelul nostru să fac două bâlciuri mari pe an, unul primăvara la Inălţare (Ispas) şi altul toamna la Sfânta Paraschiva (Vinerea mare), me sculasem de dimineaţă, me gătisem şi cât ai clipi din ochi o şi luasem spre bâlciu cu gândul la căluşei.

Am petrecut foarte bine în ziua aceea. Am văzut la comedie pe Vasilache cu nasul mare, apoi câteva scamatorii, dar ce mi-a plăcut mai mult a fost panorama cu tablourile din răsboiul, care l'am avut noi cu turcii pentru independenţa ţărei noastre în anul 1877—78. Doamne! Ce frumoşi erau Curcani, şi ce viteji! Imprejuru lor erau numai trupuri de turci pe care îi ucisese, dar mai cu seamă tabloul unde se vedea Căpitanul Valter Mărăcineanu, cu steagul într'o mână şi cu sabia într'alta, în fruntea ostaşilor săi, înfigând steagul românesc pe reduta turcească! Cum îmi bătea inima de emoţiune, şi cum aşi fi vrut să fiu în locu lui, să-mi dau viaţa ca şi el pentru libertatea şi fericirea ţărei mele.

Cu gândul răsboinic am plecat de la panoramă şi m'am dus la căluşei. Acolo am găsit mai mulţi prieteni de scoală, călări unii pe cai roibi, alţii pe cai negri. Am încălecat şi eu pe un cal alb, şi am petrecut foarte bine, strigând şi comandând, care mai de care pe când ne învârteam.

După ce m'am săturat de căişori şi m'am plimbat puţin prin bâlciu, admirând fel şi fel de lucruri frumoase espuse pe la prăvălii, am plecat spre casă. — Pe drum, pe când eşiam din târg, m'a oprit din cale un ţăran legat pe sub fălci, care văetânduse m'a întrebat: că unde poate să găsească neamţu care scoate măsele? Pe când mă gândeam ce răspuns să-i dau, fiindcă nu ştiam de ce neamţ*) me întreba el, am zărit pe tata, care tocmai venea şi el în bâlciu. Atunci repede mi-a venit o idee.— «Uite băete, jupânul ăla cu haine cenuşii şi cu pălăria mare, care vine încoa, ăla este neamţu, dar este cam năzuros, trebue să-l rogi, să-i spui că plăteşti bine, că altminterea, nici nu te bagă în seamă, ba te ia în râs şi te goneşte». Şi după ce i-am spus m'am băgat printre mulţimea de bâlciureni ca să pot observa de departe pe furişi ce o să se întâmple între ei.

Ţăranul român este foarte supus şi blând cu cei mai mari decât el şi chiar cu ai săi, însă este foarte ţanţoş. faţă de streini şi mai cu seamă, când este vorba să-i plătească pentru vre un serviciu. Aşa şi ţăranul nostru s'a dus drept spre tata, şi fără să-şi scoată căciula, scurt şi răstit i-a dat un «Bună ziua jupâne!»

Tată-meu învăţat ca toată lumea să fie foarte politicoasă cu el şi să nu-l scoată

*) Mulţi oameni au bunul obicei de aşi face notiţe zilnice într'un carnet. Astfel îşi adună multe amintiri plăcute din copilărie. Sfătuim deci pe tinerii noştrii cititori aşi face astfel de carnete, care le poate fi de mare folos în viaţă.

*) Am aflat mai în urmă că sunt o mulţime de şarlatani cea mai mare parte ovrei, care speculează pe bieţi ţărani în diferite feluri pe la bâlciuri, unii făcându-se dantişti şi vânzând diferite fleacuri drept doctorii pentru durere de dinţi.

din cocoane, a crezut că are de a face cu vre un om beat şi şi-a urmat drumul înainte—Ţăranu după el:—«Ia ascultă jupăne! Ce te faci că nu mă vezi? Imi sar ochii de durere! Ce crezi, că o să faci slujbă de pomană, îţi plătesc cât mi-ai cere numai scapămě de afurisita de măsea?!» Tata şi-a iuţit pasul crezând că are a face cu un nebun şi să uita în toate părţile după un gardist ca să-l scape de el. Ţăranul însă îi da zor mereu: «Ce mă Neamţule! Te ţii mare de mine, tragi numai măsele boereşti! Dar n'auzi că n'o să munceşti de pomană, o să-ţi plătesc şi eu boereşte, că îmi sar ochii de durere!»—Tata îşi perduse răbdarea şi a început să se restească la el, spunând să-l lase în pace că nu este nici neamţ, nici meşter de măsele, că altminterea îl dă pe mâna poliţiei.—Ţăranul auzindu-l vorbind în fine, l'a cunoscut numai decât că, nu are de a face cu un străin, şi luânduşi căciula după cap şi-a cerut iertare spunându-i că un diavol de copil l'a îndreptat la d-lui.—Tata de felul lui bun a sfătuit pe ţăran unde poate să-şi găsească leacul şi zâmbind s'a mestecat prin mulţimea din bâlciu ear eu cu inima numai cât purecile, am şters-o acasă, să nu mă vadă tata şi să ghicească că eu am fost diavolul de copil, şi atunci adio tobă, pe care pusesem ochii în bâlciu şi aveam de gând să mi-o cumpăr,—adio toboşar al gimnaziului după cum îmi făgăduise domnul director c'o să me facă.

* * *

Eram cu toţii la masă. Tata era foarte vesel şi a început să ne istorisească scena cu ţăranu din bâlciu. Mama cu fraţii mei râdeau să leşine şi râdeam şi eu de şi me ştiam cu musca pe căciulă. «Dar bine frate de unde până unde să te ia ţăranu drept neamţ», zise mama stăpânindu-se puţin din râs—«A! Dar nu e vorbă, căci cam sameni a neamţ cu hainele cenuşii şi cu pălăria mare şi neagră, ştii că ţiam spus acum două zile—Nu-i aşa Costică că erai şi tu când iam spus?»—«Da mamă! Dar eu cred că ţăranul a luat pe tata drept neamţ după faţă. Nu spune d-lui totdeauna că după faţă să cunoaşte omul, când nu eşti cuminte, când n'ai învăţat lecţia, când nu spui adevărul, că în sfârşit, toată lumea să cunoaşte după faţă?» După răspunsul meu cu glasul pe jumătate, tata m'a înţeles dacă nu ghicise chiar mai dinainte cine a fost diavolul de băiat şi răzbunarea mea, dar în loc să mă certe, s'a uitat ca niciodată la mine şi după masă m'a sărutat mai cu foc ca totdeauna.

A doua zi mia cumpărat şi toba din bâlci şi când mia dato mia spus: «Nevinovăţia, modestia, bunătatea, mila şi toate virtuţile din suflet, Dumnezeu i lea zugrăvit omului pe faţă, numai cei răi pot să îşi prefacă faţa lor.—La copii să citeşte uşor durerea sau fericirea. Uite pe faţa ta este scrisă bucuria, nu este aşa?» adaogă el sărutândume. «Aşa este tată»,—iam răspuns sărutândui mâna de o sută de ori, apoi am plecat cu toba să o arăt prietenilor neştiind pe unde călcam pământul de fericire.

Doamne! ce cunoscători şi buni sunt părinţii!

Manolache.

Povestea fulgului de zăpadă

A fost odată un copil, care n'avea nici o bucurie pe lumea asta. El era mereu bolnav, eară mama sa foarte săracă. De multe ori sta singur acasă în odaea cea mică, strâmtă şi întunecoasă şi privea trist prin ferestruică. Sosise iarna geroasă şi sermanul copil îngheţa aproape de frig, căci foc în cuptor n'aveau, iar mama lui plecase prin sat ca să-şi câştige pânea de toate zilele. Astfel se uita copilaşul prin ferestruică cum cădeau fulgii de zăpadă şi se aşezau pe pământ unii peste alţii învelindu-l cu o haină albă. «De unde or fi fulgii ăştia»—să gândia copilul,—«şi cine îi aruncă pe toţi cu grămada în jos spre pământ?» Din timp în timp îşi sufla aer cald în mânile sale înroşite de frig şi apoi deschidea fereastra şi prindea în palmă fulgii de zăpadă.

Dintre nenumăraţii fulgi îi căzu unul mare de tot pe umăr. «De unde vii tu fulg mare?» îl întrebă copilul şi puse mâna peste fulg, ca şi cum ar voi să-l apere de ceilalţi. Fulgul însă vorbi: «Dă-ţi mâna la o parte, căci altmintrea trebue să pier, de oare ce eu sunt foarte delicat şi fin şi nu pot suferi mâna ta cea caldă.» Copilul făcu

precum îi zise fulgul și apoi acesta îi povesti următoarele: «Dragă băete, eu vin foarte de departe, de la Impăratul zăpezii. Stăpânul nostru ne a trimes aci pe pământul vostru, ca să-l apărăm de frig. Impăratul nostru locuește colo sus, sus de tot, peste norii cei plumburii în măreţul palat de ghiaţă, pe munţii cu zăpadă vecinică. Noi suntem în totdeauna veseli și cu mult mai fericiţi decât voi oamenii de aci din vale». Nu sunteţi voi nici odată bolnavi întrebă copilul—«și aveţi în totdeauna ce să mâncaţi?» Bolnavi? nici odată, căci noi nu răcim nici când, fiindcă viaţa noastră nu este caldă. De mâncare asemenea n'avem lipsă căci nu suntem flămânzi nici odată» «Ei atunci vă merge bine — zise copilul și așì dori să fiu și eu acolo la voi». «Asta s'ar putea— zise fulgul de zăpadă — «dar nu-ţi place ţie mai bine aici pe pământ?»— «O, nu!» — strigă copilul, — «aici nu e frumos; eu sunt în totdeauna singur, sunt bolnav, mă dor toate cele și mama zice că i sunt numai spre greutate:» «Ei, dacă e așa, atunci ar fi mai bine nici să nu mai stai mult pe aci»—zise fulgul apropiindu-se de obrazul palid al copilului. «Așteaptămă la noapte când toţi vor dormi, la fereastra deschisă, te iau cu mine în împărăţia noastră și n'o să mai ai nici dureri, nici foame! Dar acuma trebue să plec, căci e prea cald aici la tine! și zicând aceste vorbe dispăru. Seara când mama dete de cină copilului, acesta lăsă mâncarea neatinsă; el nu mai avea foame căci se gândea mereu la fulg și-l aștepta cu dor ca să plece cu dânsul. In sfârșit mama sa obosită de muncă adormi, iar copilul se sculă încet din pat și se duse tiptil la fereastră. Numai de s'ar ţine de vorbă fulgul își zise copilul? Ii era frig, căci un ger grozav să lăsase pe pământ, dar el nu-și părăsi locul dela fereastră, ca să-l poată găsi fulgul numai decât. Multă vreme trebui să aștepte, tremura de frig și o greutate par'că i se pusese pe ochi. «O să dorm niţăl să gândi copilul» «Fulgul me va trezi când va veni». Cât o fi dormit copilul nu mai știu dar într'o vreme fulgul sosi și-l deșteptă: «Urmează-me îi zise, — și copilul părăsi îndată odaia. Fulgul sbura înainte și copilul după dânsul și astfel sosiră la un loc frumos, pe care acesta nu-l mai văzuse și unde erau adunaţi sute de fulgi, cari înconjurară pe copil. Frigul nu-l mai supără acuma, nici foame și nici somn nu mai avea. Fulgii îl duseră la un mic cărucior cu perini albe ca zăpada și șease fulgi erau înhămaţi la cărucior ca să-l tragă. «Suete în cărucior, îi zise fulgul cu care venise, și după ce să sui acesta să așeză lânga dânsul. Căruciorul sbură în aer sus, din ce în ce mai sus și copilul cel mic și bolnav nu mai simţia nici o durere, îi era așa de ușor și se simţia așa de bine ca nici odată în viaţă. «Unde mergem?» întrebă copilul pe fulg. «La stăpânul nostru, la Impăratul zăpezii, care vrea să te vază.»

«Știe el că merg la dânsul?» întrebă copilul. «Da, da»—adause Fulgul, el cunoaște pe toți copii, cărora nu le merge bine pe lume și noi trebue să îi ducem la dânsul.»
«Asta-i frumos din partea împăratului» —zise copilul—«și eu îl voi iubi din toată inima mea.»
Eacă ajung acuma colo sus la măreţul palat de cristal și razele soarelui să reflectau într'însul în toate colorile. Copilul să uita uimit la atâta mândreţe. Deodată porţile palatului de ghiață să deschisără și Împăratul cu barba lui cea mare, albă ca argintul și cu o strălucitoare coroană de aur pe cap eși afară. Fulgii să închinau înaintea lui și el să apropiă prietenește de palidul copil, care sta înmărmurit de admirație. «Tu ești copilul cel bolnav despre care îmi povesti Fulgul, și vreai tu să rămâi la mine în acest palat?»—«Da, înălțate Impărate»—atâta putu spune micul copilaș.» «Și nu vei dori să te înapoezi iarăși pe pământ?» îl întrebă împăratul. «Nu, nu, niciodată!» zise copilul cu hotărâre. «Gândeștete bine»—continuă stăpânitorul zăpezilor și a ghețurilor,—mai ai putința să te întorci iarăși pe pământ, mai ai timp până nu te-am atins cu mâna mea cea rece». «Lasăme, Impărate la tine, e așa de frumos aici și tu ești atât de bun cu mine. Pe pământ nu mă mai întorc, căci nimenea nu mă iubește.» Atunci împăratul zăpezii îl luă în brațe îl strânse cu mânile lui reci și după ce îl lăsă jos să prefăcuse într'un fulg alb și delicat. «Acuma ești al meu pentru vecie» zise Impăratul. «Uităte în jurul tău, toți fulgii aceștia iam adus de pe pământ, tu ești firește mort și oamenii vor zice că tu ai înghețat! Dar aici în împărăția mea vei trăi vecinic fără necazuri, fără dureri, numai bucurie și veselie te vor însoți până în vecii vecilor.

ELISE MÜLLER.

Bufetul Furnicilor

(Poveste științifică)

Doamna Maria Sicrițoianu era harnica soție a unui institutor din provincie. Meritele ei de bună gospodină erau recunoscute de întreg orășelul și toată lumea îi arăta o deosebită considerațiune. Ocupată cu desăvârșire numai de greaua și delicata sarcină a conducerei casei sale, în orele libere ea se amuza cu lectura referitoare la viața animalelor.

Acum vre o trei ani, interesele familiare silîră pe bărbatul său să ceară permutarea in București, ceea ce cu multă anevoință obținu. Cum resursele sale nu erau prea mari, el căută locuință în părțile mai mărginașe ale orașului și așa să făcu, că în curând institutorul Sicrițoianu se stabili în partea Bucureștilor coprinsă între Dâmbovița și fabrica Oppler, într'una din casele frumosului cartier construit pe locul, unde era în timpuri vechea matcă a Dâmboviței. Vă puteți închipui, câtă bătae de cap au îndurat bieții oameni, până când să sfârșească cu transportatul lucrurilor, dar grija cea mai mare o avea Doamna Sicrițoianu, care încerca pentru prima oară o asemenea mutare. Când omul este neo bișnuit cu ceva, lucrul i se pare greu, în cât vom da dreptate, că în urma acestei mutări, soția institutorului căzu bolnavă și nu se putu întrema de cât după trei zile.

Insănătoșinduse, prima grijă a dânsei fu să facă o revistă casei, să vadă dacă lucrurile, așa cum le-a așezat în primele zile, sunt pe gustul ei, dacă n'are ceva de schimbat. Ziua întreagă și-o perdea cu această ocupațiune, îndreptând ici o oglindă, care i se părea că e așezată strâmb, scoțând un tablou de la locul lui și punându-l pe alt părete pe care, se părea că vine lumina mai bine, ștergând ici și colea lucrurile care erau prăfuite. Spre seară trecu în sufragerie și deschizând bufetul dete un țipăt, ce fu auzit de soțul său, care tocmai venea pe poartă din oraș. Acesta alergă într'un suflet la soția sa în sufragerie, care plângea și blestema casa în care se mutase

— Dar ce e dragă de te ai speriat așa?

— Uite, nu vezi, casă e asta? Bucureștii sunt ăștia? Mai bine mă lipseam să viu in capitală, în care furnicile te cotropesc.

Intr'adevăr în bufet, raftul pe care erau așezate pâne, niște mezeluri – căci bucătăria nu era încă aranjată – niște borcane cu dulceață și alte lucruri de mâncare, era plin cu furnici.

— Asta e supărare de geaba O să avem grijă să ne scăpăm de furnici. Borcanele sunt astupate bine, pânea înfășoară în șervet iar mezelurile cari sunt pe fructieră punele cu fructieră cu tot într'o farfurie cu apă, ca să nu se mai urce la ele furnicile

— Bine așa voi face, dar cum o să scăpăm noi de ele.

— O să întreb și eu pe cineva Vom vedea noi mâine, ce e de făcut.

După sfaturile bărbatului său, sfârșind cu cina, soția institutorului înveli bine pânea iar fructiera cu mezeluri o așeză într'o farfurie cu apă, sigură fiind că furnicile în zadar se vor mai munci să atingă mezelurile.

* * *

A doua zi dimineață mare zarvă în republica furnicilor stabilită sub scândurile, pe care sta bufetul. Bucuria lor de trei patru zile făcu loc întristărei. Pâinea era bine învălită, în cât nu

era chip să străbată prin pânza ce o acoperea, dulceaţa bine acoperită iar mezelurile — singurele rămase neascunse — păreau că îşi bat joc de bietele furnici. Alergau ele în toate părţile, unele la pâne, altele la borcanele cu dulceaţa şi altele la farfuria cu mezeluri, dar degeaba. Văzând că toate silinţele lor sunt degeaba, hotărără să facă un consiliu, că doar *din discuţie o eşi lumină.*

Şedinţa se ţinu chiar în raftul cu alimente şi la această şedinţă asistară şi cele alte furnici, cari erau răspândite prin casă şi cari fură mai norocoase, căci ele tot găsiră pe ici pe colo, fărâmituri, cari scăpaseră din ghiarele celui mai mare duşman al furnicilor de casă, *mătura.*

Una din ele făcu descrierea situaţiunei în care erau şi greutatea ce o întâmpinau de a şi ajunge scopurile. Când descrierea aceasta fu terminată, una din cele mai bătrâne furnici ceru cuvântul.

— Ceea ce ni se spune desigur, că e o greutate mare, dar totuşi cred, că o vom putea înlătura în parte, *(mare ilaritate în numerosul public de furnici).* Eu sunt bătrână şi nu degeaba am albit. Am văzut în tinereţea mea multe şi cine vede multe şi mai ales bine, ştie şi multe. Ei bine îmi aduc aminte de un fapt din tinereţea mea, pe când eram sclavă la nişte furnici din grădina din vale. Ştiţi, că v'am istorisit cum aceste furnici treceau ape curgătoare, necum o apă stătătoare ca aceea din ciobul pus de inteligenţii stăpâni ai acestei case. N'ar fi bine să încercăm şi noi tot aşa? *) Dar eu găsesc, că această încercare să nu o facem de cât când nu vom putea altfel, căci bufetul fiind sus, o să ne fie greu să urcăm plutele noastre sus la raftul cu pricina. Poate, că găsim o altă cale mai bună. Propun deci să mergem la faţa locului. Cât despre pâne şi dulceaţă cred e de prisos a mai stărui, căci fiind învelite cu pânză şi hârtie groasă niciodată nu o să putem ajunge la ele.

Cuvântarea bătrânei furnici fu ascultată cu sfinţenie şi în faţa experienţei cu care se lăuda, nimic nu era de protestat. Propunerea fu primită şi toate furnicile se îndreptară spre farfurie dându-i de toate părţile ocol.

La un moment dat, cea bătrână dete aplauze puternice din delicatele sale antene strigând:

— Norocul nu ne părăseşte. Iată podul aproape gata, doar trebue puţin aranjat, ca să ne poată servi.

* * *

In timpul transportului bagajelor, Doamna Sicritoianu avusese o deosebită îngrijire la împachetat, pentru ca să nu se spargă ceva. Aşa farfuriele fusese învelite în pae şi hârtie şi din întâmplare tocmai în farfuria de care se ocupau furnicile un pai fusese uitat. Paiul fu aşezat repede, după sfatul bătrânei furnice, aşa ca să atingă cu un capăt piciorul fructierei iar celălalt capăt era la marginea farfuriei. Podul era construit şi furnicele se îngrămădiră pe punte să ajungă la fructieră. După câteva minute o activitate febrilă începu. Unele din furnici, se duceau la micul lor bufet, altele se întreceau încărcate cu alimente şi zăpăceala fu gata, căci cele două grupe se întâlniră faţă în faţă şi fiecare voia să-şi facă loc. De aci se înţelege uşor; că multe scăpară de pe punte şi îşi găsiră moartea în apa farfuriei.

De odată se aude vocea bătrânei furnici:

— Fiecare să meargă pe dreapta.

Ordinul fu dat şi imediat executat. Furnicile mergeau în două sensuri; cele cari veneau cu alimente pe o margine a paiului, iar cele ce mergeau spre fructieră pe cealaltă margine.

In vremea aceasta, soţia institutorului tocmai deschidea bufetul şi rămasă uimită, când văzu, că precauţiunile ce le luase fură zadarnice. Nu-şi putea închipui însă cum au ajuns la fructieră şi de aceea căută cu atenţie să vază drumul furnicilor. De astă dată surprinderea dânsei fu şi mai mare, când descoperi paiul, *puntea furnicilor*, şi eşi imediat să cheme pe soţul său.

Institutorul Sicritoianu, natură veselă şi expansivă, văzând isprava furnicelor, nu se putu abţine, să zică:

— Dobitoacele astea mici sunt mai deştepte ca noi. Am să le stric puntea.

Şi imediat mişcă din loc, de la marginea fructierei paiul. O confuziune înspăimântătoare coprinse pe bietele furnici. Cele cari se scoborau pe piciorul bufetului ajungând la apă, nu mai găsiră puntea şi deci o spaimă mare le coprinse. Cele de sus de pe fructieră aflară numai de cât primejdia şi se îngrămădiră pe marginile fructierei uitânduse la pericolul ivit. Cele de la marginea farfuriei, în care era fructiera, îşi deteră şi ele seama de situaţia penibilă în care erau tovarăşele lor şi îşi deteră toate sforţările ca să împingă paiul până la piciorul fructierei. Munca lor nu fu zadarnică, puntea se restabili şi furnicile îşi urmară ocupaţiunea spre uimirea institutorului şi soţiei sale.

— Cu astea nu e de glumit, trebue să luăm măsuri.

Şi scoase bufetul furnicelor afară, dar îi fu milă să omoare vreuna, de oarece aceste insecte le dovedi, că au destulă deşteptăciune, să scape din împrejurările grele ale vieţei lor.

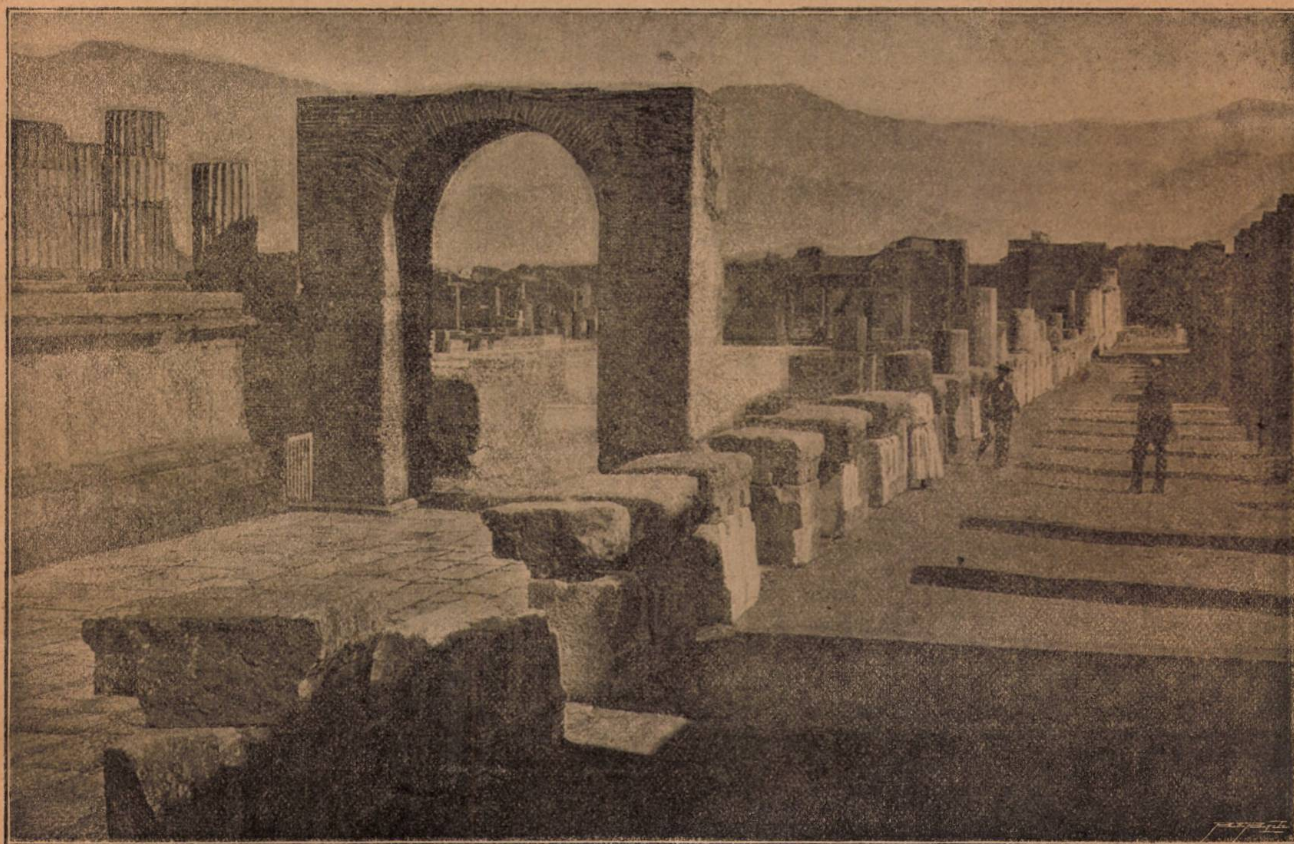
A doua zi furnicile au trebuit să părăsească sufrageria, de oare ce ştiinţa omului fusese mai puternică ca deşteptăciunea lor. Institutorul căpătase de la farmacie o doctorie, care nu omoară furnicile, dar pe care ele nu o puteau suferi.

Alandron.

*) Vezi *Lupta navală a furnicilor.*

O plimbare prin Pompei

La poalele vulcanului Vesuv din Italia, în apropierea orașului Neapole, cam o oră cu drumul de fer de acesta, se află ruinele anticului oraș roman Pompei. Ajungând aci ne scoborâm într'o gară mică, de unde trecând pe o șosea prăfoasă, care unește orașele Torre dell'Anunziata cu Scafati, Nocera ș. a. ajungem în fine la așa numită „ casa administrației" de unde intrăm printr'o poartă de gratii de fer la locul unde sta măreț odinioară Pompei.

FORUL CIVIL DIN POMPEI

Suim câteva scări și trecem printr'un loc acoperit cu arbori și tufe de trandafiri și pe o cărare lată și curată, ce duce printre grămezi de pământ și ajungem la zidurile vechiului oraș al oscilor. Un pasaj boltit și puternic precum și petrele poligonale ale trotuarului ne încredințează că avem de a face cu ziduri vechi romane. Pasajul este o poartă numită *Poarta de la Marina*, care negreșit odinioară nu era departe de mare.

Inainte de a intra prin această poartă ne vom aminti, că Pompei fusese un oraș sub stăpânirea Romei cu drepturi de independență. Orășenii erau cetățeni romani. In oraș decurionii formau senatul, augustialii era aristocrația și firește că plebea, poporul de jos, era populația în majoritate. Orașul avea dreptul să-și numească preoții, să convoace comițiile, să-și dea legi municipale; da oameni pentru armată, impunea biruri și-și alegea consuli — pe decemvirii cu puterea judecătorească—precum și edilii și chestorii săi. Pompei nu era un mic oraș de provincie, ci un fel de stat mic, care își păstrase particularitatea sa deplină în unitatea imperiului roman sau după cum s'ar zice altfel, era o mică Romă. Cu toate aceste înfățișarea ei era de oraș mic, fiindcă avea case joase, strade strâmte. După teribila catastrofă din anul 79 d. Chr., când Vesuvul erumpând l'a acoperit cu desăvârșire dimpreună cu alte două orașe: Herculanum și Stabiae, ne desgropate încă, nu s'a mai văzut nimica din el. Materialul cu care s'a acoperit a fost lavă și mai ales cenușă vulcanică de

vre-o 6 — 7 metrii înălţime. Astăzi însă după ce Pompei s'a desgropat pe deantregul s'a văzut că etajele de sus s'au prăbuşit, tavanele au căzut, lemnăria, ce fusese prin clădiri, a ars şi a fost prefăcută în cărbuni în timpul erupţiunei vulcanului. Nicăiri nu se mai văd urme de acoperişe. Totuşi ne putem plimba prin etajele de jos ale foastelor case publice şi particulare. Impresia ce ne-o fac aceste ziduri rămase este ca şi când ne am găsi printr'un oraş ce acuma se zideşte, a cărui ziduri abia s'au rădicat deasupra suprafeţei pământului şi tot odată are înfaţişarea unui oraş vechiu, cu desăvârşire deosebit de oraşele de astăzi. Pompei are farmecul unui trecut de mai bine de 18 sute de ani. Aici totul ţi se pare antic: cerul, împregiurimile, marea precum şi clădirile omeneşti ruinate negreşit, dar neschimbate de timp. Stradele nu au trotoare reînoite; treptele înalte, care mărginesc stradele nu au fost folosite de oamenii de azi. Ne cuprinde un simţimânt tainic, când ne plimbăm prin Pompei: anticitatea ne cuprinde inima şi ne mişcă şi—fie şi pentru un timp cât de scurt, o oară-două—ne simţim parcă am trăi acele momente ca romani.

După ce am trecut prin Poarta dela Marina dăm în *strada della Marina*, care aparţine părţi oraşului de curând desgropată şi care în vechime era strada principală în spre portul din apropiere. O linişte mormântală domneşte aici, unde odinioară o lume întreagă de oameni lărmuia făcându-şi afacerile. In plimbarea noastră urcăm pe petrile cele mari şi pe scările stradelor, care răsună de paşii noştrii în timp ce fantasia ne face să vedem imaginele cetăţenilor romani înveliţi în togele lor impunătoare. Prin deschizăturile uşelor din zidurile goale ale caselor îl privim la odăile unde odinioară sălăşluiau în îmbelşugare oameni. Ele ne umplu de groază, un sentiment pe care fantazia încetul cu încetul ni-l prefece în icoane frumoase despre bogăţia cu care aceste odăi erau împodobite şi cari ne fac să simţim frumuseţea clasică a casei romane. Un alt loc de care dăm şi pe care deasemeni privim cu admiraţiune este *forul*, centrul vieţei orăşeneşti romane din anticitate. Forul era un spaţiu întins, lung de 154 m. şi lat de 48 m. patrulateral, odinioară împodobit cu numeroase coloane în onoarea cetăţenilor distinşi şi cu galerii. El era mărginit spre sud-vest de templul lui Jupiter cu o faţadă de coloane, zidit pe un înalt fundament şi de laturi două porţi triumfale, apoi la stânga templul Vinerii, un peripteros grecesc cu un portic de colonade, una din cele mai frumoase clădiri din Pompei. In fine măreţul loc, tot cu colonade, a basilicei, iar de aici înainte în toate părţile deosebite localuri publice ale statului. Altarul jertfei din templul Vinerii este încă în fiinţă şi locul din jur este plin cu numeroase piedestale ale statuelor de odinioară.

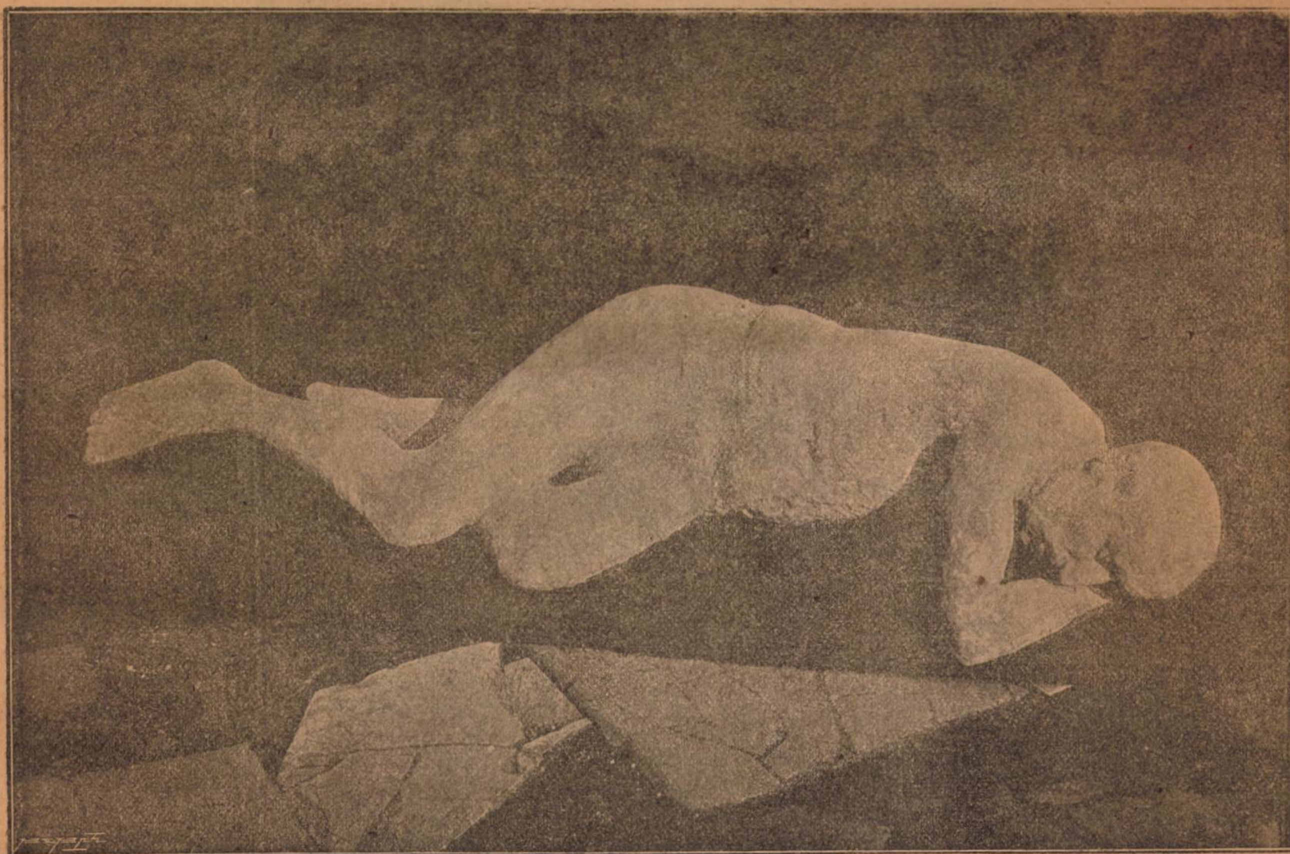
In trecerea noastră pe stradele cele strâmte ne bate la ochi lipsa ferestrelor la case în spre stradă.

Stradele s'au construit aşa de strâmte poate pentru ca căldura să nu se simţă aşa de tare. Lipsa ferestrelor însă se explică prin faptul că anticii 'şi concentrau toată viaţa lor casnică în dărătul casei şi nu voiau să fie supăraţi de trecătorii de pe strade. In adevăr însă erau în multe case, spre stradă, localuri pentru vânzare, brutării ş. a., însă acestea erau cu totul despărţite şi nu stau în legătură cu partea dindărăt a caselor. Deşi stradele erau strâmte dar totuşi circulau trăsuri pe dânsele, după cum să dovedeşte prin urmele scobite de roţi în petrele stradelor. Unde să încrucişau câte trei strade (în triviis) să aflau fântâni. Atelierele şi prăvăliile de tot felul erau deschise de tot spre stradă, după cum este şi astăzi la Neapole. Am văzut o tejghea lată zidită şi numai pe de lături era puţin loc de trecut. Pe această masă, acoperită cu o placă de marmoră, să află deosebite vase — amfore de argilă, strachine, blide, ş. a. — ele serveau birtaşilor pentru păstrarea beuturilor sau pentru folosul muşteriilor. Dindărătul mesei lângă zid erau rafturi de piatră în formă de trepte, pline cu lucruri de vânzare. Asemenea şi faţada acestor localuri era încărcată şi ornată cu fel de fel de obiecte de vânzare. Adese ori obiectele erau aşezate în formă de ghirlande ce să întindeau, la intrare, de la o coloană la alta şi publicul, care cumpăra, desigur sta în grupe lărmuitoare dinaintea faţadei. Tablele conservate, cari arătau ce obiecte se putea cumpăra în prăvălii erau sau pictate sau lucrate în relief şi atârnate de coloane.

Tablele precum şi resturile de mâncări, văpsele şi felurite alte obiecte ne dovedesc pe deplin scopul şi menirea acestor localuri.

Intr'o brutărie se vede încă cuptorul înegrit de fum, precum şi petrele râşniţei; chiar şi pâne pe jumătate coaptă s'a găsit. Pe la colţurile caselor se observă inscripţiuni deosebite de semne săpate în piatră şi pe aşa zisele «Albae» — locuri albe — se pot citi literile anunciurilor publice, a ordinelor oficiale, a afişelor de teatru, şi luptelor de gladiatori şi a altor jocuri şi reprezentaţii din amfiteatre. La multe case şi ateliere să mai văd încă emblemele meseriilor ce să executau intrânsele.

Interesant de văzut sunt şi băile, care nade. La o parte de locul desgropat pe un deal se află marele amfiteatru, care putea să cuprindă până la 15,000 de persoane. Foarte frumoase sunt şi monumentele din strada mormintilor, care era într'o mahala spre sud-vest. In Pompei, care a început a se desgropa în anul 1860 s'au găsit vr'o 150 cadavre de oameni impietriţi în cenuşă. Cei mai mulţi oameni au scăpat cu fuga când erupse vulcanul la 79 d. Ch. Cu deosebire admirabilă este vederea oraşului Pompei în timpul serei, când soarele apune în mare după dealurile de

Cadavru de om petrificat la Pompei.

s'au mai conservat, a căror forme şi aranjamente se pot urmări până la aparatele de încălzirea apei. Afară de forul patrulateral, Pompei mai poseda şi un for triunghiular, cu portic frumos în stil ionic. Poziţia locului este splendidă, cu vederea în spre mare. In mijlocul forului stau resturile unui templu în stil vechiu. In imediată apropiere a forului acestuia se află un teatru mai mare şi altul mai mic şi cazarma gladiatorilor cu o curte de colo- la Misenum, atunci când monumentele aruncă lungi umbre peste puternicile blocuri a trotuarului stradelor şi nourii de fum al Vezuviului să auresc de razele soarelui pe când dealurile dinprejur înnoată într'o ceaţă liliachie. Panorama Pompeilor în apropierea mării, cu fundul măreţ al munţilor din jur a fost de sigur şi în anticitate una din cele mai fermecătoare vederi de pe pământ.

Nepos Romuli.

«NU PATINATI UNDE ESTE OPRIT!»

IMITAȚIE

1. A sosit iarna de vreme,
Intr'o noapte ger cumplit,
Heleșteul din grădină
A'nghețat pe negândit.

5. Bebe curagios din fire,
Pe ghiață s'a repezit
Și izbind în pept pe paznic,
Ca o minge l-a trântit.

2. Bebe vesel se îmbracă
Și încet târâș, grăpiș,
Amator de patinare
A eșit de-acas' furiș.

3. Și-a adus însă aminte,
Patinatu că'i oprit
Văzând paznicul grădinei,
Că aleargă năcăjit.

6. Ghiața însă fi'nd subțire
Intr'o clipă a crăpat
Și cu paznicu 'mpreună
Și Bebe s'a cufundat!

7. De nu era bietul câne
Ce pe mal lătra de zor,
Ca să vină om să-i scape,
Să sfârșia cu viața lor.

4. Dar șă face că nu-l vede.
Atunci omul furios
In spre dânsul să repede
Urmat de-un câne lățos.

8. Din primejdie, a casă.
Pân'la oase înghețați,
Să usucă și beau ceaiu
Amândoi ca niște frați.

9. Dar de-atunci și pân'acuma
Bebe s'a încumințit,
Și supus cu drag respectă
Tot ce-i de lege oprit!

Manolache.

COPILUL REGIMENTULUI

Ştiţi cum se chema? Toto!—Un nume curios de tot nu este aşa? — Insă şi lui îi plăcea şi Regimentului nu mai puţin.—Ş'apoi îi şedea aşa de bine când îl chemau şi el răspundea: prezent!

Toto era mic şi rotund, cu un cap ca un dovleac şi cu nişte picioare scurte, că părea un butoiaş, de aceea îi ziceau toţi: Toto!

Cum se făcea eă el era la regiment, nu ştiau toţi, şi nici nu se interesau de a şti. Câţi soseau de nou în regiment găseau pe Toto, îmbrăcat ca soldaţii, bun şi ascultător de toţi, şi părea ceva naturală prezenţa acelui copil în cazarmă.

Dacă întreba cineva: Cine este,—i se răspundea totdeauna, că era copilul regimentului.

Istoria lui era simplă şi tot odată şi dureroasă.

Intr'o zi, el n'avea mai mult ca şease ani în acel timp, câţi-va ofiţeri ai regimentului, făcând un marş, îl găsiseră leşinat, într'o potecă a pădurii. Il luară şi îl puseră în ambulanţă ducându-l cu ei la cazarmă. Era atât de bolnav şi de palid că îţi făcea frică! Ofiţerii îl deteră în îngrijirea infirmierilor şi doctorilor, cari declarară că boala micuţului era destul de gravă. La început se credea că va muri, şi tot regimentul de la colonel la soldat, erau trişti, se interesau mereu de micul bolnav întrebându-se:

— Se va vindeca? sau va trebui să moară? ce păcat ar fi fost să peară un copil aşa de drăguţ!

Dar doctorii îl vor scăpa, aşa sperau cu toţii

Când se află că criza boalei trecuse şi că el scăpase, în tot regimentul a fost o mare bucurie.

Când copilul începu a se scula şi a se coborî jos prin curte, sau a se plimba prin marile saloane ale cazarmei, toţi îl luau în braţe sărutându-l, făcându-l să se joace, să râză.—Colonelul mai cu seamă, voia să îl vază mai în fiecare zi şi în totdeauna îi da câte 50 bani să şi cumpere bomboane.

Toţi ofiţerii îi aduceau prăjituri şi jucării şi voiau să îl aibe totdeauna la masă când prânzeau. Toţi soldaţii apoi îi dedeau fructe şi făceau fel de fel de jucării şi îl iubeau foarte mult.

Numele de Toto îl puseseră soldaţii, căci cu o lună mai înainte, plecase acasă un soldat, un nebun şi jumătate iubit de toţi, şi care sămăna cu copilul, mai cu seamă la cap.

In primele zile ale convalescenţei copilului, colonelul hotărâ ca el să rămână la regiment şi că regimentul îl va întreţine şi va îngriji de el.

Când colonelul întrebă pe Toto de unde era şi de unde venea, sărmanul mititel se întristă şi începu să plângă. De unde venea?

Nici el nu ştia. Mamă n'avea şi nici tată. El crescuse în casa unor ţărani răi şi fără milă cari îl maltratau fiind că el era un copil bastard aruncat de cine ştie cine înaintea casei lor.

Colonelul avu însă milă de dânsul; luă informaţiuni asupra lui Toto şi adeverindu-se spusele sărmanului copil, decise dar a-l ţine în regiment. Era aşa de frumoasă această viaţă în comparaţie cu aceea ce o dusese înainte.

La regiment îl iubeau toţi. Din toate părţile îl chemau şi îl doreau! Devenise în fine mai mult ca copilul lor, devenise favoritul lor.

* * *

După primul an petrecut la regiment, ei se gândiră să îl dea la şcoală. Ii cumpărară haine noi, cărţi, ghiozdan şi în fine tot ce îi trebuia.

In acel cap mare şi corp mic, trdbuia să fie inteligenţă, ziceau toţi.

Regimentul se mândrea cu el Iubirea faţă de Toto creştea Când Toto, venea de la şcoală, se ducea în biurourile furierilor, şi îşi făcea repede lecţiile, apoi se cobora în curte, unde se juca cu soldaţii, cari astfel se transportau în viaţa lor copilărească de odinioară.

Mai târziu ofiţerii voiră să'l aibe la masa lor şi bucatele cele mai bune erau pentru Toto.

Toto îi urma şi când era ostenit se aşeza în ambulanţă Cât de fericit era el în acele zile. Ce frumos era să se plimbe cu soldaţii şi cu muzica!

Toto cum vedeţi era acuma un copil fericit. In fine regimenrul se hotărâ să îl facă militar, trimiţându-l la o şcoală militară. Dar micul Toto nu creştea, rămânea tot un bostănel rotund, nu-i creştea de cât capul, Se înţelege că el va creşte tot diform,—dar şi aşa era drăguţ!—A face dar din el un soldat nu mai putea fi vorbă,—ei bine vor face din el un advocat, un doctor, un inginer, ceea ce îi va fi plăcut lui mai mult,—ceva însă trebuia să devină, pentru ca astfel să facă onoare regimentului.

* * *

Toto făcea progrese uimitoare la şcoală, Profesorii toţi îl iubeau, şi el trecu cu succes şcoala primară şi acum ajunsese în liceu. Soldaţii miraţi îl priviau, când se plimba prin curte şi învăţa murmurând primele cuvinte latine. Acum el nu se mai juca şi soldaţii nu îl mai luau în braţe spre a se juca cu el ca înainte, ci din contră vorbeau cu respect cu acel mic învăţat, care le povestea şi le explica atâtea lucruri diferite, de cari ei nici idee n'aveau.

Ofiţerii îl duceau dese ori la plimbare în oraş, şi une ori la concerte sau la teatru, la muzee sau menagerii. Toto era foarte fericit, îi era foarte dragă cartea şi învăţa cu sârguinţă.

Pentru binefăcătorii săi era plin de iubire şi respect, căci înţelegea, că totul lor le datora, şi de aceea învăţa, dorind s'ajungă ceva mare, pentrucă astfel să le arăte recunoştinţa deplină.

O veste se lăţi cu o repeziciune uimitoare, în tot regimentul.—Ce nenorocire! Ce nenorocire! Să fie oare adevărat? Nu, nu se putea! Dar cum, în ce chip se întâmplase... şi pentru ce?

Şi soldaţii, întrebau în taină pe superiori, de oarece durerea îi sdrobea şi îi unea. Toţi erau mişcaţi, nici unul plângea numai gândindu se, mulţi însă nici nu voiau să creadă vestea.

Sosi colonelul într'o fugă, serios, preocupat, dar şi el era foarte emoţionat

— Repede.. repede,—striga cu vocea lui puternică, însă tremurătoare, chemaţi infirmierii... şi un medic.. doi chiar... repede... repede.

Soldaţii alergau care ici, care colo zăpăciţi şi ei neştiind cum să esecute mai repede ordinele.

Puţin în urma venirei colonelului sosi o trăsură închisă, acoperită toata cu zăpadă, de oare ce în acea zi ninsese des de tot. Colonelul o deschise încetişor.

Doi domni se coborâră şi să apucară să scoată ceva din năuntru.

— Numai încet.—şoptea colonelul îndurerat—uşor, pentru numele lui D-zeu... uşor de tot!...

Apoi după o pausă oareşi-care:

— Este viu?.. Trăeşte încă?

In dosul colonelului erau toţi ofiţerii, tăcuţi şi după ei soldaţii cu lacrămile în ochii.

Cei doi domni nu răspunseră colonelului dar încet scoaseră afară din trăsură pe Toto, palid vânăt... aproape mort.

— Infirmierii să vie aici!—strigă colonelul. Aceştia înaintară, luară pe Toto în braţe şi intrară în sala cea mare de conferinţe. Ofiţerii şi soldaţii se împărţiră în două părţi cu respect, în tăcere, pentru ca infirmierii să poată trece.

Toţi ochii erau ficsaţi asupra sermanului Toto plini de speranţă unii, alţii cu speranţa perdută Câte unul îşi ridica capela, alţii trimeteau sărutări, alţii invocau şi rugau pe D-zeu şi pe toţi sfinţii să-l scape, să nu l lase să moară!

In acest timp infirmierii aşezară pe Toto pe un pat improvisat, colonelul era aci dimpreună cu medicii.

Toto zăcea întins cu capul într'o parte, cu ochii închişi, buzele puţin deschise, şi părea că nu mai răsuflă.

Colonelul privindu-l, suspină cu putere, ne mai ascunzându-şi durerea.

Medicii desbrăcară pe Toto cu grabă, încercând mijloace de a readuce viaţa în acel corp mic şi obosit. Dar în zadar, Toto era mort! Ceva îi sdrobise peptul şi se vedea bine, cum coastele erau rupte, de oare ce erau adâncite înăuntru.

Toto cum era cu buzele întredeschise părea că doarme. In salon intraseră, în acest timp, ofiţerii şi mulţi soldaţi, pe când alţii steteau pe afară aşteptând.

Când se află că Toto murise,—s'auziră blesteme, suspine şi plânsete dureroase.

— Sermanul Toto ce moarte avusese! Era mai bine să-l fi lăsat să moară atunci când îl găsiseră, când era mic!—Bietul Toto! Dar cum se întâmplase? Când? Pentruce? Nimenea nu ştia încă sigur. Noutatea sosise la regiment atât de neaşteptată că nimenea n'avusese timpu nici să întrebe.

Acum colonelul povesti întâmplarea nenorocită

— Toto eşea de la şcoală dimpreună cu toţi tovaroşii Ningea mult şi des aşa că nici trăsurile nu se auzeau în urmă,—şi tocmai atunci o trăsură trecea pe dinaintea şcoalei Un copilaş, un amic de ai lui Toto, ce se numea Petrică, un nenorocit, căci era surd, traversa strada în acel moment şi trăsura îl ajunse din urmă. El n'auzea., i se strigă odată, de două ori, de trei, dar micul surd nu se dete în lături, şi trăsura era să'l calce,—vizitiul în zadar încercase a trage cai la o parte sau a-i opri, căci aceştia în loc să'l asculte se speriaseră mai rău, făcând astfel pericolul şi mai mare. Toate acestea se întâmplaseră într'o clipă. Petrică era să fie călcat de cai, când, un şcolar, era Toto, deslipindu-se de grupul tovaroşilor săi, sări după el—şi-l aruncă la o parte cu o împinsătură. Dar nu fu destul de repede, ca să poată scapa de primejdie şi căzu sub picioarele cailor ear o roată a trăsurii îi trecu peste corp, pe când din toate pepturile şcolarilor eşa un ţipăt nespus de sfâşietor şi de dureros.

Colonelul se opri obosit, şi apoi termină:

— Eu, tocmai ajunsesem acolo în acel moment, căci mă dusesem să-l iau ca în totdeauna de la liceu. Il văzui în mijlocul stradei ca şi mort... cu braţele deschise şi înţelesei totul... sermanul Toto a murit sacrificându-se!..

— El este un erou,—adăoga apoi, după o mică pauză colonelul—un mic erou, şi face onoare regimentului nostru,—zicea suspinând, şi plângând cu durere îmbrăţişă şi sărută micul cadavru, care acum nu mai răspundea ca înainte la mângâerile lui. Luându-şi apoi de la pept, o decoraţie ce o purta totdeauna, o puse pe inima cea nobilă a micului erou. Momentul era solemn Toţi erau în jurul micului mort, tăcuţi, cu ochii plini de lacrimi, şi când colonelul defilă înaintea patului său, toţi la rând, defilară cu respect salutându-l şi sărutându-l pentru ultima oară.

O oară în urmă corpul nobilului copil al regimentului, era acoperit de coroane şi flori, ce toţi ofiţerii şi soldaţii le depusără ca un ultim omagiu... ca un ultim adio!...

Roma-T.-Jiu.

Călimara şi cerneala

(Fabulă)

O călimară de bronz, ornată cu podoabe şi figuri cu adevărat artistice şi geniale, era orgolioasă, mândră din cale afară de pro-

pria-i frumuseţe. Dar ceea ce o supăra şi o necăjea mai mult, era datoria de a ţine cerneala, care o murdărea.

— Pentru ce eşti cu mine atât de obraznică? 'i zicea.—Pe când eu îţi dau ospitalitatea, tu mă înegreşti şi mă murdăreşti peste măsură.

Dar cerneala atunci îi răspunse:

— Nu te plânge de starea ta; dacă te murdăresc şi te înegresc astfel, nu e vina mea. Mai bine ai face să-ţi aminteşti că dacă eu n'aşi fi, tu n'ai fi fost fabricată şi nici n'ai avea dreptul să existi pe lume.

* * *

Nu trebue să uiţi binefacerile primite; pentru a justifica propriaţi mândrie şi propriaţi nerecunoştinţă într'un chip cum a făcut călimara cu cerneala.

După Ferrari-Roma T.-Jiu.

Hârtia şi literile

(Fabulă)

Hârtia într'o zi bagă de seamă că toată lumea o privea, nu pentru a observa frumoasele şi bunele sale calităţi, dar pentru a citi literile (caracterele, cuvintele) cari erau imprimate pe ea.

S'aprinse de o gelozie arzătoare în contra lor, şi se făcu şi mai frumoasă şi mai solidă.

Deveni albă ca zăpada, întrecu în frumuseţe, în fineţe şi în eleganţă pe ori care încercând în acest mod, a învinge cu ori ce chip pe rivalele ei atât de norocoase.

Insă nu obţinu, decât o privire fugitivă de admirare şi trebui s'aziste încă odată la triumful literilor, cari deschid mintea omenească, o luminează şi o îndreaptă în vastele câmpii ale ştiinţelor.

* * *

Calităţilor externe şi aparente, înţeleptul preferă proprietăţile intime şi virtutea.

După Ferrari-Roma T.-Jiu.

Rezolvarea cestiunilor din No. 9

Problema No. 2. Diferenţa a două numere formate din aceleaşi ţifre însemnătoare este totdeauna divizibilă cu 9 de exemplu: 825 - 258=567; 567 : 9=63.

Se ştie că restul diviziunei unui număr prin 9 e acelaş ce se obţine, dacă dividem suma ţifrelor acelui număr prin 9; deci în cele două numere ţifrele fiind aceleaşi şi restul va fi acelaşi. Avem:

$$\begin{array}{l} 825 = m\,9 + r \\ 258 = m'\,9 + r \end{array} \text{ şi scăzând}$$

$$567 = m''9 + r - r \quad \text{sau} \quad 567 = m''9$$

Au deslegat *N. Nicoreanu, I. Angelescu.*

Problema No. 5. Se ştie, că preţurile diamantelor de dimensiuni mici, sunt proporţionale cu pătratele greutăţilor lor. Un diamant de 5 carate valorează de două zeci şi cinci ori mai mult ca un diamant de un carat, presupunând că ambele diamante au aceleaşi calităţi de strălucire, limpezime etc. Presupunem că P e greutatea diamantului înainte de cădere şi V valoarea sa.

Fie care din cele două jumătăţi vor avea greutatea $\frac{P}{2}$ iar valoarea $\frac{V}{4}$. Valoarea ambelor jumătăţi va fi $\frac{V}{4}+\frac{V}{4}=\frac{V}{2}$. Diamantul a perdut deci jumătate din valoarea sa de la început.

Presupunem acum că diamantul s'ar fi spart în 2 bucăţi neegale, una de două ori mai mare ca cealaltă; atunci greutatea celei mici e $\frac{P}{3}$ a celei mari e $\frac{2P}{3}$ şi valorile ar fi $\frac{V}{9}$ şi $\frac{4V}{9}$ ceea ce dau în sumă $\frac{5V}{9}$ adică mai mult ca jumătate din valoarea primă, Aşa dar, cu cât părţile sunt mai neegale cu atât perderea este mai mică şi deci persoana n'avea nici un motiv să se consoleze, căci o perdere mai mare nu putea suferi.

Nimeni n'a dat rezolvarea exactă şi mulţi au voit să demonstrè, că tocmai fiind părţile egale perderea ar fi cea mai mică posibilă, ceea ce este absolut neexact.

Soluţia problemei 6 din No. 9

Dând factor pe x şi pe $\sqrt[6]{y^2}=\sqrt[3]{y}$ din grupurile în cari intră fiecare şi sus şi jos obţinem:

$$\frac{x\left(\sqrt{x}-\sqrt[3]{y}\right)-\sqrt[3]{y}\left(\sqrt{x}-\sqrt[3]{y}\right)}{x\left(\sqrt{x}+\sqrt[3]{y}\right)-\sqrt[3]{y}\left(\sqrt{x}+\sqrt[3]{y}\right)}$$

căci $\sqrt[6]{x^3}-\sqrt[6]{y^2}=\sqrt{x}-\sqrt[3]{y}$. Dăm factor sus pe $\left(\sqrt{x}-\sqrt[3]{y}\right)$ și jos pe $\left(\sqrt{x}+\sqrt[3]{y}\right)$ și avem:

$$\frac{\left(\sqrt{x}-\sqrt[3]{y}\right)\left(x-\sqrt[3]{y}\right)}{\left(\sqrt{x}+\sqrt[3]{y}\right)\left(x-\sqrt[3]{y}\right)}.$$

Reducând factorul comun obținem rezultatul

$$\frac{\sqrt{x}-\sqrt[3]{y}}{\sqrt{x}+\sqrt[3]{y}}$$

Soluția problemei 7 din No. 9

Expresiunea de sus se poate descompune:

$6^{2n}+6^n\,3^n-3^n-6^n$ sau

$6^n(6^n-1)+3^n(6^n-1)$ sau

$(6^n-1)\,(6^n+3^n)$

$45=3^2\times5=9\times5.$

Divizibil cu 5. Factorul 6^n-1 este divizibil cu 5 de oare ce ori ce putere a lui 6 se termină cu 6, prin urmare 6^n-1 se va termina cu 5 deci e divizibil cu 5.

Diviz cu 9. Factorul 6^n+3^n este divizibil cu 9 de oare ce ori ce putere a lui 6 adunată cu aceeași putere a lui 3 dă un multiplu de 9.

Expresiunea $(6^n-1)\,(6^n+3^n)$ fiind divizibilă și cu 5 și cu 9 este divizibilă și cu $5\times9=45$.

Problema 6 și 7 deslegate de *Popescu Victor-Iași, Brezescu N.-Galați.*

Rezolvarea cestiunilor din No. 11

Problema No. 11. Care e formula sumei celor dintâi *n* numere. Demonstrarea e ușoară.

$$\begin{array}{lll}
1 & +\,n & =n+1\\
2 & +\,n-1 & =n+1\\
3 & +\,n-2 & =n+1\\
\vdots & \vdots & \vdots\\
n-1 & +\,2 & =n+1\\
n & +\,1 & =n+1\\
\hline
S & +\,S & =n(n+1)
\end{array}$$

de unde $S=\dfrac{n\,(n+1)}{2}$

Au deslegat: *I. Stroescu, S. Ionescu, Alex. Brăiloiu, V. Cătănescu* (București), *L. Teodorescu* (Iași).

Problema No. 2. Care este formula sumei celor dintâi *n* numere impare.

Se demonstră în mod analog și se obține formula $S=n^2$.

Au deslegat: *I. Stroescu, S. Ionescu,* (București)

Problema No. 3. La ce temperatură termometrele Reaumur și Farenheit au indicațiuni egale și de acelaș semn.

Se știe că 180 gr. Fahr. fac 80^R deci $1^{gr.}$ Fahr. face $\frac{80}{180}R$ sau $\frac{4}{9}R$.

Insemnăm cu x gr. Fahrenheit vom avea $32+x=\frac{4}{9}x$ sau $288+9x=4x$ de unde $x=57^{\circ},6$ din care scăpând 32 avem $25^{\circ},6$ și se observă ușor că temperatura e sub zero.

Au deslegat: *I. Stănescu, I. Angelescu.*

Problema No. 4. Animalul cu mai multe vertebre este șarpele *Pitonul*, care are 435 vertebre. Mulți din tinerii noștrii cititori au crezut că e *girafa.* Elevul *G. Ionescu* din București, ne scrie, că după aparență pare a fi girafa dar nu crede, căci atunci cestiunea ar fi fost prea ușoară. Evident, că gâtul girafei fiind foarte lung a atras atențiunea multora, dar s'a găsit că acest gât are 7 vertebre cervicale ca la toate mamiferele.

Au deslegat: *N. Nicoreanu* (București) și *I. Angelescu* (Ploești).

Problema No. 5. Apa incoloră colorează unele corpuri. Așa: *sulfatul de fer este alb* hidratat devine verde; *Sulfatul de cupru* fără apă e alb, hidratat e albastru; *Sărurile de nichel* cristalizate, cu culoare galbenă, devin verzi în disoluțiune; *sărurile de cobalt* albasire devin roze prin hidratare de aci și întrebuințarea lor ca higroscoape. Elevul *Nicoreanu* după ce le enumără mai adaogă, încă un esemplu:

Cărbunele roşu incandescent pus în apă se înegreşte.

N'a deslegat nimeni afară de *N. Nicoreanu* (Bucureşti) iar *I. Angelescu* (Ploeşti) a citat numai sărurile de cobalt.

Deslegarea jocului de cuvinte dat în No. 10 (vezi articolul: Deslegarea jocurilor recreative:) Care cuvânt coprinde în sine: un oraş, o plantă şi un lac? este: *Lucerna.* A deslegat bine: *Aurel Ghiţescu, Ionel Stănculescu-Galaţi, Ilie Grigorescu-Bucureşti*

Deslegarea *cuvântului patratic* din No. 11 este: caval, avari, varec, arene, liceu. Bine au deslegat: *Ionel Stănculescu*-Galaţi, *Victor Petrişor*—Bucureşti, *Bărbulescu P. Const.*-gimnasiast T.-Jiu, Fraţii *Demetrescu Gh. Gheorghe şi Petre*-elevi-T.-Jiu.

Deslegarea şaradei II din No. 11 este *Lacheu.* Deslegări bune s'au primit dela: *Nic. Efrimescu*-Bucureşti, *C. Iorgulescu*-Bucureşti, *Marcu Vasile.*

Varietăţi

Sunt foarte puţini copii, cari să se ocupe afară de învăţătură cu lucru manual ceea ce ar fi foarte mult de dorit. Prin lucrările manuale să agereşte mintea, să exercită mâna, ochiul, simţurile şi în fine este o plăcută ocupaţiune inobilitoare. Un elev din cl. III a Seminarului «Veniamin Costache» din Iaşi, *C. Vuza*, a construit din propria lui iniţiativă un ludion.

Deşi. ludionul este un aparat simplu şi uşor de construit, totuşi încercarea reuşită a lui Vuza merită să fie cunoscută de toţi tinerii şi să servească şi altora drept pildă. Elevul şi-a construit ludionul, făcând să plutească într'un flacon plin cu apă o figurină (un drăcuşor) de ceară galbenă. Plutitorul este gol la partea superioară; o mică deschidere pune în comunicaţie locul deşert cu exteriorul. La partea de jos a figurinei a adaus un corp mai des (de pildă mici alice) potrivind ca greutatea să fie aşa fel în cât figurina să plutească aproape de suprafaţa apei, când nu să exercită nici o apăsare asupra lichidului.

Deschiderea flaconului să poate astupa cu un dop de cauciuc sau plută, ori cu o peliţă intinsă, peste care apăsând, observăm că figurina să çufundă mai mult sau mai puţin, după cum apăsarea e mai mare sau mai mică. Indemnăm pe cititorii noştrii să construiască şi ei acest ludion şi să se ocupe cu construirea de aparate şi alte lucruri. Noi vom publica cu plăcere numele celor cari ocupându-se cu lucrul manual vor ajunge la rezultate frumoase.

(Cultura română—Iaşi).

* * *

Elevii liceului sf. Sava din Bucureşti au adunat între dânşii suma de 600 lei, pe cari iau dat d-lui Director al liceului ca s'o trimită Ministerului de interne spre a cumpăra porumb la ţăranii lipsiţi.

Convorbiri cu tinerii noştrii abonaţi

Mircea Radu. Ne-a surprins că în corespondenţă n'am găsit nici o deslegare a problemelor. Eram deprinşi a te vedea printre cei d'ântâi. De ce bătăturile de la picioare te dor mai mult pe timp de ploae? Este greu să-i explici mătuşei d.tale, dacă nu ştie ceva mai multă carte. Explicarea este: *bătătura* se compune din două părţi, una uscată, ridicată la suprafaţă şi formată din suprapunerea mai multor rânduri de epidermă, alta dedesubtul celei d'intâi şi terminată ca un vârf de cui, care pătrunde în dermă până la tendoane. Când e umezeală, bătătura se umflă ça ori ce substanţă higroscopică şi vârful său apasă pe părţile vecine ceea ce produce dureri. Crezi că o să o poţi lămuri?

Corina Nicolau. Sublimaţiunea este trecerea unui corp solid din stare gazoasă fără a trece şi prin stare lichidă. Aşa putem cita iodul, arsenicul, camforul. Chiar ghiaţa şi zăpada pot să se evaporeze fără a trece în stare lichidă.

Aglaia Stănescu. E un semn rău dacă trosnesc mobilele? Cel mult că mobilele să strică. Dacă troznesc, cauza nu se poate căuta de cât în variaţiunile de temperatură şi umiditate. La căldură mobilele se dilată, la frig se contractează. Umezeala umflă lemnul, la uscăciune lemnul se strânge. Moleculele deplasându-se dintr'o cauză sau alta produc acele sgomote considerate ca semne rele.

I. Angelescu. V'aţi fotografiat mai mulţi elevi şi tabloul l'aţi pus în ramă frumoasă. Lăudabilă măsură. S'a spart însă geamul tabloului şi te miri mult de oare ce tabloul era atârnat în perete şi nimeni nu s'a atins de el. Ei bine mai că ne-am prinde că a fost agăţat pe un perete vecin cu soba. De unde ştim? Sticla se dilată mai mult ca lemnul şi deci ea neputându-se mări din cauza cadrului de lemn, s'a spart. Lângă sobă accidentele se întâmplă mai des fiindcă variaţiunile de temperatură sunt mai mari.

1910

LUNA DECEMBRIE (Ândrea)

December. Décembre. December. Posideon.

Zile vrednice de însemnat în această lună.

4 Dec. 1832. Infiinţarea primului teatru român la Iaşi.
7 Dec. 1601. Şerban Basarab să sue pe tronul Munteniei (după Mihai Viteazul).
11 Dec. 1862. Unirea definitivă a principatelor române.
12 Dec. 1524. Moare Vasco de Gama, celebru navigator.
13 Dec. 1642. Moare Newton.
23 Dec 1600. Mihai Viteazul soseşte la Praga pentru a să consulta cu împăratul germau.
25 Dec. 1716. Nicolae Mavrocordat ocupă tronul ţărei româneşti şi incepe era fanarioţilor.
26 Dec. 1430. Vlad Ţepeş bate pe Turci aproape de Bucureşti.

SĂNIUSUL

(Imitaţie)

La întrecere copii,
Pe zăpadă par'că sbor,
Câte doi şi trei în sănii,
Cu obraji ca de bujor.

Coasta-i repede şi pârtea
Par'că-i sticlă până jos,
Lunecuşi în nici o iarnă
N'a mai fost aşa frumos.

s'a dus căciula frate!
ă Vlad rîzând de Stan,
uce cu mândrie
Căpitan.

— Vezi nu te sui pe mine!
— Ţine bine cârma! — Hai!
Uite 'n şanţ... Vai! Cum să duce,
A căzut bietu Mihai!

Cârma este lucru mare
Şi e foarte greu s'o ţii
Zice Radu care'n vale
Ajunsese cel dintâi.

Manolache.

Ilustraţia din povestea Fulgului de zăpadă e lucrată de *Toma Hărănaciu*, ilustraţiile din articolul «Nu patinaţi unde-i oprit» sunt lucrate de *Tacit Păsăreanu*, iar cea dela Săniuş de *Dumitru Popescu* toţi elevi ai scoalei ceramice din T.-Jiu.

* * *

Cu No. 12 se termină anul al II-lea. Rugăm cu toată insistenţa pe domnii, cari nu ne-au trimis încă abonamentul să ni-l expedieze de urgenţă.

* * *

Domnii cari doresc a se abona pentru anul al III-lea care începe cu Ianuarie 1905 sunt rugaţi a ne încunoscinţa şi a ne trimite abonamentul

* * *

«Amicul Tinerimei» va aranja de Crăciun o serbare a ***Pomului Crăciunului*** la care vor lua parte abonaţii noştri.

ar şi editor I. MOISIL prof. şi directorul gimnasiului din Târgu-Jiu.
L. ANDRONESCU, STEF. BOBANCU, AUG. CRAINIC, ECON. I. MĂLĂESCU
I. MOISIL, profesori ai Gimnasiului Tg.-Jiu

MILOŞESCU, FURNISORUL CURTII REGALE T.-JIU.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII -IAŞI-